Kleurrijk Samenleven Nijmegen

Aan het college van B&W Nijmegen

Betreft: advies Lokale agenda Huiselijk Geweld en KinderMishandeling

Nijmegen, 21 februari 2022

Geacht college,

U vraagt de adviescommissie Kleurrijk Samenleven Nijmegen advies over de lokale agenda huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM). Hieronder staat puntsgewijs ons advies.

Advies

Cultuurverschillen

Mishandeling moet duidelijk gedefinieerd worden, vooral de verschillende vormen. Wanneer is er sprake van fysieke mishandeling en wanneer is er sprake van mentale mishandeling? En in wiens ogen is er sprake van mishandeling? In de migrantenculturen, waar onder de Turkse en Marokkaanse culturen, gelden andere opvattingen als het gaat over de opvoeding van hun kinderen. Vergeleken met Westerse culturen zijn deze opvoedingsstijlen meer autoritair en strenger. Ook is men veel terughoudender als het aankomt om hulp te vragen bij opvoedingsproblemen of om gesprekken aan te gaan over onderwerpen die niet passen binnen hun culturele normen, zoals gender-neutraliteit, seksuele voorlichting of gelijkheid tussen meisjes en jongens op het gebied van uitgaan, laat thuiskomen, buitenshuis afspreken, etc.

Een aantal centraal staande vragen

Voor de adviescommissie Kleurrijk Samenleven staan de volgende vragen centraal:

- Heeft de gemeente de migrantengroepen in beeld bij aanpak van huiselijk geweld en kinder-mishandeling?
- Heeft ze een inzicht in de vraag of zij met haar aanpak iedereen voldoende kan bereiken?
- Heeft de gemeente maatregelen genomen om migrantengroepen beter te bereiken, en zo ja, welke?
- Worden ze migrantengroepen als specifieke doelgroepen gezien? Zijn de migrantengroepen bij de ontwikkeling en/ of de uitvoering van het beleid betrokken?
- Wie zijn de sleutelfiguren precies? Dat is nu niet duidelijk.
- Zouden deze sleutelfiguren vrijwillig deze taak op zich moeten nemen?
- Hoe krijgen de sleutelfiguren toegang tot het gezin?
- Op welke manier kunnen de sleutelfiguren ervoor zorgen dat ze impact kunnen maken bij een gezin?

Iets waarmee rekening gehouden moet worden zijn culturele verschillen, zoals we al aangaven.

Wil een sleutelfiguur een ingang vinden tot een gezin en een gesprek aan kunnen gaan, dan moet diegene van die culturele verschillen op de hoogte zijn en ook de skills hebben om deze verschillen goed te kunnen overbruggen in een gesprek.
Bewoners met migratieachtergrond weten vaak de weg niet als het gaat om huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarnaast ze vinden het lastig om bijvoorbeeld een melding bij de politie en/ of een andere instantie hierover te doen. Omdat de professionele hulp als het gaat om huiselijk geweld en kindermishandeling vaak ook niet goed aansluit bij inwoners met een migratieachtergrond wordt het lastig om huiselijk geweld, eergerelateerd geweld, meisjesbesnijdenis, huwelijksdwang en achterlating te voorkomen en/ of vroeg te signaleren.
De gemeente kan hierbij een belangrijke rol spelen. Bijvoorbeeld door ondersteuning te geven aan de initiatieven van migrantenorganisaties die op laagdrempelige wijze mensen helpen de weg naar de hulpverlening te vinden.

Signalering huiselijk geweld en kindermishandeling
Om de signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling van migranten beter in beeld te brengen moet de gemeente de migrantengroepen meer als specifieke groep zien, omdat ons gebleken is dat deze groepen met een algemene aanpak niet worden bereikt. De hulpverlening moet kleurrijk zijn en er moet ook rekening mee worden gehouden met de specifieke omgevingsfactoren die een rol spelen bij de huiselijk geweldproblematiek. De normen van migranten zijn anders en de sociale druk is groter om je aan deze normen te conformeren. Scheiden is vaak taboe en (de beeldvorming van) het gezin is belangrijk. Ook hier zal een specifieke en een toegesneden aanpak moeten plaatsvinden.

Verhogen meldingsbereidheid
Verhoging van de meldingsbereidheid binnen de migranten is volgens onze commissie mogelijk met de volgende maatregelen:
- Beginnen met overleg met vertegenwoordigers van migrantengroepen en vluchtelingen en het professionaliseren van migrantenorganisaties en opzetten van een platform van migrantenorganisaties;
- Vergroting kennis bij migrantenorganisaties, vluchtelingenvoorlichters (het opleiden van voorlichters);
- Deskundigheidsbevordering van hulpverleners in omgaan met diversiteit;
- Organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten voor migranten en vluchtelingen;
- Opstellen voorlichtingsmateriaal voor migranten en vluchtelingen.

Barrières
De adviescommissie wijst ook op specifieke barrières die er zijn voor het inroepen van hulp, zoals het de Nederlandse taal niet machtig zijn en het geen verblijfsstatus hebben. Voor migranten zonder geldige verblijfsstatus zijn de interventiemogelijkheden bovendien beperkt. In deze gevallen wordt alleen ingegrepen wanneer van een acute crisissituatie sprake is.
Bij de voorlichting aan de beroepsgroepen (leerkrachten, huisartsen, jongerenwerkers, etc.) moet er aandacht zijn voor hoe ze beter met de migrantengroepen om kunnen gaan en hoe aan hen duidelijke voorlichting kan worden geven. Van belang is inzicht te hebben in de aspecten die een rol spelen binnen de opvoeding in de migrantengezinnen.
Deze maatregelen moeten niet projectmatig zijn maar structureel onderdeel uitmaken van de reguliere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ze moeten ook uit structurele middelen worden gefinancierd.

Voorlichting, voorlichting en nog eens voorlichting
De commissie is van mening dat informatieverstrekking aan alle inwoners, en zeker die met een

migratieachtergrond, een belangrijk speerpunt moet zijn. Van belang is dat de betrokken instanties cultuursensitief werken. Er moet begrip van en inzicht in de verschillende culturen zijn.
Verder is de commissie van mening dat de voorlichtingsmomenten met enige regelmaat plaats moeten vinden, bij voorkeur in de verschillende wijken, dichtbij de inwoners (bijvoorbeeld in de verschillende wijkcentra in de stad). Zo'n voorlichtingsmoment moet dan meerdere keren per jaar georganiseerd worden, samen met professionals, migrantenorganisaties en sleutelpersonen.
Deze bijeenkomsten moeten wel per doelgroep worden aangepast. Als het bijvoorbeeld gaat over ouderen, dan vereist dit een andere manier van voorlichting geven dan als het gaat om jongeren. Het is weer erg anders als het specifiek om vrouwen gaat.

Wij zijn van mening dat er niet vaak genoeg voorlichting gegeven worden als het gaat om (preventie van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Met deze hiervoor beschreven laagdrempelige manier kunnen zoveel mogelijk inwoners bereikt worden.

Onze commissie krijgt met enige regelmaat signalen dat ouders ontevreden zijn over de lessen die op school gegeven worden over het onderwerp seksuele voorlichting. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de (culturele) achtergronden van verschillende leerlingen, maar vooral ook de leeftijd van leerlingen ligt gevoelig. Wij adviseren om het onderwijs te bewegen te zorgen voor een goede representatie binnen de schoolraden, zodat ouders met migratieachtergronden toch een bepaalde invloed kunnen uitoefenen in de lesstoffen.

Specifiek: eergerelateerd geweld
De aanpak van eergerelateerd geweld en mishandeling is in de lokale agenda naar mening van de commissie wat vaag beschreven. We zien niet in hoe dialoogleiders of sleutelfiguren eergerelateerd geweld moeten voorkomen of verminderen. Eer is uiterst belangrijk en ligt zeer gevoelig in diverse migrantenculturen. Het is vaak ook een taboeonderwerp om te bekritiseren. Het is hoogst onwaarschijnlijk dat sleutelfiguren zulke taboes makkelijk bespreekbaar kunnen maken, laat staan dat ze deze taboes kunnen veranderen.
Wij adviseren u om in de agenda duidelijker te definiëren wat er wordt verstaan onder eergerelateerd geweld. Ook is de commissie van mening dat er meer onderzoek gedaan moet worden naar eergerelateerde misdrijven door mensen waarbij eer ook belangrijke factor is in hun cultuur. Verder moet er al bij de opvoeding bewustzijn gecreëerd worden dat er geen rechtstreekse fundering is voor eerwraak in de Islam.
Eer wordt als soms iets negatiefs gezien, terwijl het juist voor veel culturen een sterke en positie houvast is. Het probleem ontstaat op het punt dat mensen onbegrip voelen van de instanties/ justitie en uiteindelijk het heft zelf in handen nemen.

Ten slotte
Tot slot adviseert de commissie dat er altijd maatwerk moet worden geleverd, waarbij er ook rekening wordt gehouden met de verschillende culturele achtergronden.

Namens de Adviescommissie Kleurrijk Samenleven Nijmegen

Anar Goesejnov
Voorzitter

Jack Orsel
Ambtelijk secretaris